

Vyhlídková věž - Bývalý kostel Narození Panny Marie

objekt č.02 | ul.Školní, Jablonné v Podještědí

Budova bývalého farního kostela se nachází na okraji historického centra města. Podle prvních písemných zmínek z roku 1279-1290 patří mezi nejstarší stavby ve městě. Biskup Tobiáš z Bechyně jej ve své listině svěruje do rukou řádu cisterciáků z kláštera Hradiště nad Jizerou, který stál na místě dnešního pivovaru u Mnichova Hradiště. Původně byl tento kostel zasvěcen sv. Kříži. Byl postaven v gotickém stylu s dochovanými románskými znaky. Na stavbě jsou patrná zazděná románská okna. V roce 1352 byl kostel uveden jako druhé nejdůležitější děkanství v okolí. Sloužil až do husitských válek, kdy byl při útocích v roce 1425 a 1426 vypálen. Následně byly přerušeny vztahy mezi městem a cisterciáky.

Roku 1457 byl nákladně opraven a znovu vysvěcen, tentokrát už ale jako kostel Narození Panny Marie. V této době byl kostel asi nejlépe vybavený: měl pět oltářů se sochami světců, 22 velkých obrazů, varhany, šest zvonů včetně školního zvonku a umíráčku. Jeho sláva však netrvala příliš dlouho.

Roku 1758 zasáhl kostel blesk, který poničil veškeré vnitřní zařízení. Znovu opraven byl až po 25 letech, tehdy také byla přestavěna věž z původního osmibokého tvaru do své nynější podoby.

Neúplná přestavba kostela a potřeba dalších nákladů vedly roku 1786 k rozhodnutí přenést farnost do sousedního dominikánského kostela sv. Vavřince. Vše nakonec dovršil velký požár města, který roku 1788 kostel nadobro poničil a od té doby chátral.

Budovu zachránily rozsáhlé sklepy, díky nimž město budovu zrekonstruovalo a zřídilo v ní pivovar. Vnitřní prostor byl třikrát přepatrován. Na místě závěru kostela vznikl zcela nový přístavek i s rozsáhlými sklepy. Městský pivovar byl v provozu až do roku 1932. Po druhé světové válce se do budovy přestěhovaly některé třídy národní školy, ale po výstavbě nové školní budovy se bývalý kostel přestal udržovat.

V původním objektu kostela Narození Panny Marie sídlila naposledy základní škola. Školním účelům budova přestala sloužit v roce 1973, kdy byla dostavěna nová školní budova na okraji Markvartic.

Od té doby zub času nahlodával již dost zchátralý skelet někdejšího kostela. Při archeologickém průzkumu byl objeven původní nosný gotický oblouk, jehož přítomnost zvyšuje památkovou hodnotu budovy.

Až v letech 2001-2002 přistoupilo město na celkovou rekonstrukci věže a střechy, a upravilo ji na vyhlídkovou.

Bylo to hlavně zásluhou tehdejšího starosty pana Jana Kvapila, že práce na obnově původního kostela byly zahájeny na začátku roku 2002. Ještě téhož roku, přesně 13. listopadu 2002 mohli účastníci slavnostního

otevření vystoupit na vrchol této městské dominanty. Byly nainstalovány i nové věžní hodiny. V současné době je vyhlídková plošina ve výšce 30 metrů po překonání 176 schodů a poskytuje nádherný výhled do okolí.

Věž je otevřená v letních měsících denně kromě pondělí od 9 do 16 hodin. Od poloviny září do dubna je věž přístupná po domluvě se správcem věže.

Z věže je také vidět rarita Jablonného - jedno z nejstarších hnízd bílých čápů v Čechách (asi z r. 1864).

Pověst

Místní pověst říká, že kdysi dávno visel na této věži nádherný zvon s krásným hlasem, který Jablonnému všechna okolní města záviděla. Nejvíce pak měšťanům ze Žitavy, kteří se snažili získat zvon pro sebe. Jablonné ale požadovalo za zvon příliš velkou cenu, a tak se obchod neuskutečnil. Až jednou v noci se k Jablonnému přihnala veliká bouřka a zvon se sám od sebe rozezněl. Když ho chtěl zvoník zastavit, zvon sám od sebe utichl a spolu s ním ustala i bouřka. Až ráno zjistili hroznou skutečnost - zvon byl pryč! Jaké bylo jejich překvapení, když se k nim doneslo, že stříbrný zvon visí v žitavském chrámu... Údajně jim k němu pomohl sám ďábel, ale kdo ví...